

Košice 1. december 2021

Výskumný projekt UPJŠ v Centrálnej Ázii úspešne pokračuje

Doc. RNDr. Martin Kunderát, PhD., samostatný vedecký pracovník Centra interdisciplinárnych biovied Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a vedúci medzinárodnej výskumnej skupiny evolučnej biodiverzity, rozširuje geografický záber svojho pôsobenia v Ázii. Po úspešných expedíciách na Sibíri, vo Vnútorom Mongolsku a Iráne realizoval ďalšiu výskumnú výpravu, tentokrát v Centrálnej Ázii. Medzinárodný vedecký tím pod jeho vedením v septembri a októbri tohto roku navštívil stred rozsiahlej púšte Kyzylkum. V náročných podmienkach bol objavený unikátny prehistorický ekosystém s bohatou biodiverzitou starý 90 miliónov rokov.

„Toto nálezisko predstavuje impozantné evolučné laboratórium. Jeho biodiverzita nám poskytuje výnimočnú príležitosť pre štúdium vzťahu medzi zmenami podnebia a biodiverzitou vo veľkom meradle,“ priblížil význam expedície doc. Kunderát.

Na príprave tohto rozsiahleho výskumného zámeru, prvého svojho druhu v slovenskej histórii, pracoval Martin Kunderát intenzívne už od roku 2016. S podporou JUDr. Jána Bóryho, mimoriadneho veľvyslanca Slovenskej republiky pre Uzbekistan, Tadžikistan a Turkmenistan nadobudol projekt „**Prehistorická hodvábná cesta**“ v tomto roku reálne kontúry. Intenzívne bilaterálne rokovania, prezentácia projektu, podpísanie Memoranda o spolupráci rektorom UPJŠ v Košiciach, prof. RNDr. Pavlom Sovákom, CSc., riaditeľom Štátneho geologického múzea v Taškente, A. S. Achmešaevom, a riaditeľom Medzinárodného ústavu pre stredoázijské štúdie UNESCO v Samarkande, D. Voyakinom, sú len zlomkom náročnej prípravy, ktorá priniesla svoje ovocie v podobe bohatých nálezov.

Martin Kunderát si okrem interdisciplinárnej spolupráce v rámci UPJŠ cení podporu Ústavu vied o Zemi SAV (ÚVZ SAV) a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ), ktoré mu umožnili zostaviť tím slovenských expertov. Jeho univerzitná výskumná skupina zložená zo študentov Francúzska, Peru a Iránu, ktorú vytvoril po návrate na Slovensko, ako i rozsiahla zahraničná spolupráca, napríklad s Japan Synchrotron Radiation Research Institute (SPring-8), renomovanou Univerzitou v Bristolu a ďalšími, vytvárajú podmienky pre kvalitný výskum globálnych parametrov. Tento medzinárodný pracovný tím zahájil dlhodobý projekt, ktorý má za cieľ preskúmať skamenené tkanivá ako zdroj nových informácií o zmenách teplôt, adaptačné schopnosti živočíchov a potenciál ich rozšírenia, udalosti lokálneho i hromadného vymierania v dôsledku zmeny podnebia, vulkanickej činnosti alebo zrážky Zeme s vesmírnym telesom.

Tento projekt je financovaný Agentúrou na podporu výskumu a vývoja Slovenskej republiky, Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, International Institute of the Central Asiatic Studies UNESCO a realizáciu podporili aj významné uzbecké firmy ERIELL a CHIRANA ASIA.

Doc. Kunderát vyjadril poďakovanie za podporu a pomoc uzbeckých kolegov a tiež poďakoval slovenskému tímu tohoročnej expedície, menovite Dr. R. Mílovskému a Mgr. J. Šurkovi (ÚVZ SAV), Dr. M. Olšovskému (ŠGÚDŠ) a M.Sc. D. Martinovi (UPJŠ) za ich pracovné nasadenie. V súčasnosti sa pripravuje druhá expedičná karavána do púšte Kyzylkum pod vedením doc. RNDr. Martina Kunderáta PhD.

Mgr. Tomáš Zavatčan, PhD.

Tlačový referent a hovorca UPJŠ v Košiciach

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

Mgr. Tomáš Zavatčan, PhD.

e-mail: tomas.zavatcan@upjs.sk

tel.: +421 905 385 911